

JPF 2010/82

Rechtbank Haarlem

13 april 2010, 150107/FA RK 08-3358; LJN BM5937.

(Mr. Otter

Mr. Van Andel

Mr. Ayal)

[Namen verzoekers], beiden te [plaats],
hierna mede te noemen: verzoekers,
advocaat: mr. S. Mahabier, kantoorhoudende te Amsterdam Zuidoost,
strekking tot het verkrijgen van een verklaring voor recht tot erkenning van de buitenlandse
adoptiebeslissing.

Het verzoek strekt tevens tot wijziging van de voornamen van:

[naam], oorspronkelijk genaamd [naam] (hierna: [naam]), geboren op [datum] 1989 te [plaats],
Suriname.

Internationale adoptie

[Wet Conflictenrecht Adoptie - 6 ; BW Boek 1 - 26a]

» **Samenvatting**

Naar aanleiding van een onderzoek door het Surinaamse Bureau voor Familierechtelijke Zaken, is de moeder van het kind ontheven van de voogdij en de verzoekster benoemd tot voogdes. Op 12 januari 2007 hebben verzoekers een verzoek tot adoptie ingediend bij de kantonrechter in Suriname. Op 4 juli 2008 heeft het Bureau voor Familierechtelijke Zaken de kantonrechter geadviseerd de adoptie uit te spreken. Op 25 juli 2008 heeft de moeder verklaard geen bezwaar te hebben tegen de adoptie, waarbij op 29 juli 2008 de adoptie door de kantonrechter is uitgesproken. Uit de overgelegde stukken blijkt dat zowel de verzoekers als het kind – zowel ten tijde van het indienen van het verzoek als ten tijde van de adoptiebeslissing – hun gewone verblijfplaats in Nederland hadden. Partijen verzoeken de erkenning van de Surinaamse adoptiebeslissing van 29 juli 2008.

Blijkens art. 6 lid 1 Wet Conflictenrecht Adoptie (hierna: WCAd) wordt internationale bevoegdheid aangenomen indien de adoptie is uitgesproken in een vreemde staat waar zowel de adoptanten als het kind gedurende de adoptieprocedure hun gewone verblijfplaats hadden. De rechtbank is van oordeel dat de WCAd de ruimte biedt om buitenlandse adoptiebeslissingen in een geval waarin zowel de adoptieouders als het kind in Nederland wonen op de doorslaggevende tijdstippen te erkennen. Deze ruimte is er in het geval er voldoende aanknopingspunten waren met de rechtssfeer van de staat waar de adoptie is uitgesproken. De rechtbank overweegt dat dit het geval is, waardoor de adoptie in Nederland kan worden erkend. De rechter verklaart voor recht dat de adoptie wordt erkend en gelast de ambtenaar een latere vermelding van de adoptie aan de daarvoor in aanmerking komende akte toe te voegen.

» **Uitspraak**

1. Verloop van de procedure

(...; red.)

2. Verdere beoordeling

2.1. Naar aanleiding van het ter zitting door verzoekers gewijzigde primaire verzoek tot erkenning van de Surinaamse adoptiebeslissing van 29 juli 2008, heeft de rechtbank bij beschikking van deze

rechtbank van 3 november 2009 verzoekers in de gelegenheid gesteld alle bij het gewijzigde verzoek nog ontbrekende bijlagen over te leggen, zodat onder andere beoordeeld kan worden of de adoptie van [naam] in Suriname voldoet aan de vereisten die van toepassing zijn op de erkenning van een in het buitenland uitgesproken adoptie. Daarnaast dient de rechtbank zich nog uit te laten op welke wijze de Surinaamse adoptie zich verhoudt tot de Wet Conflictenrecht Adoptie en of de Memorie van Toelichting ruimte biedt voor de mogelijkheid van erkenning van een buitenlandse adoptiebeslissing in een geval waarin zowel de verzoekers als het adoptiefkind ten tijde van de buitenlandse adoptieprocedure hun gewone verblijfplaats in Nederland hadden.

2.2. Door verzoekers zijn alle in bovengenoemde beschikking gevraagde bescheiden overgelegd. Uit deze stukken blijkt dat in Suriname:

- voorafgaand aan de ontheffing van de moeder van [naam] een onderzoek heeft plaatsgevonden naar de omstandigheden van het gezin van de moeder van [naam] en de pleegouders door het Bureau voor Familierechtelijke Zaken te [plaats], Suriname. Dit onderzoek heeft geleid tot het advies van 16 november 2006 de moeder te ontheffen van de voogdij over [naam] en verzoekster te benoemen tot voogdes;
- de moeder van [naam] op 8 januari 2007 in Raadkamer van het Kantongerecht te [plaats], Suriname, heeft verklaard geen bezwaar te hebben tegen de ontheffing van de voogdij over de [naam] ten behoeve van de verzoekers;
- na de indiening door verzoekers van het verzoekschrift tot adoptie van [naam], gedateerd 12 januari 2007, bij de Kantonrechter in het Eerste Kanton te [plaats], Suriname, is door het Bureau voor Familiezaken een onderzoek ingesteld. Tijdens dit onderzoek zijn zowel met de moeder van [naam], als met de pleegouders gesprekken gevoerd. Voorts blijkt dat o.a. de twee meerderjarige dochters van verzoekers door middel van een gelegaliseerde verklaring op 16 januari 2008 hebben aangegeven geen bezwaar te hebben tegen de adoptie van [naam] door verzoekers;
- het Bureau voor Familierechtelijke Zaken te Paramaribo, Suriname, adviseert de Kantonrechter te [plaats], Suriname, op 4 juli 2008 het verzoek tot adoptie van [naam] door verzoekers toe te wijzen;
- de moeder van [naam] op 25 juli 2008 in Raadkamer van het Kantongerecht te [plaats], heeft verklaard geen bezwaar te hebben tegen de adoptie van [naam] door verzoekers, waarna bij vonnis van 29 juli 2008 door de Kantonrechter in het Eerste Kanton te [plaats], Suriname de adoptie van [naam] is uitgesproken.

2.3. Uit de overgelegde stukken blijkt voorts dat [naam] door middel van een door notaris mr. [naam], kandidaat-notaris, op het kantoor van mr. [naam], op 2 april 2008 door middel van een gelegaliseerde verklaring heeft ingestemd met haar adoptie door verzoekers en na adoptie de naam [naam] zal dragen.

2.4. Op grond van de hierboven weergegeven feiten en omstandigheden heeft het Kantongerecht in het Eerste Kanton te [plaats], Suriname, bij vonnis van 29 juli 2008 de adoptie van [naam minderjarige] door verzoekers uitgesproken. [Naam] was ten tijde van voormelde adoptie-uitspraak 19 jaar oud en naar Surinaams recht minderjarig.

2.5. De rechtbank zal thans beoordelen of de buitenlandse adoptie zoals deze bij voormeld vonnis van 29 juli 2008 tot stand is gekomen, vatbaar is voor erkenning.

De rechtbank zal daarbij aansluiting zoeken bij de regels die artikel 6 van de Wet conflictenrecht adoptie (WCA_d) geeft voor de erkenning van rechtswege van buitenlandse adopties die niet vallen onder het Haagse Adoptieverdrag van 29 mei 1993 (Trb. 1996, 94).

Bevoegde autoriteit

2.6. Uit de overgelegde stukken en hetgeen ter zitting van 24 september 2009 door verzoekers is verklaard, is komen vast te staan dat zowel de adoptiefouders als [naam] zowel ten tijde van het indienen van het adoptieverzoek als ten tijde van de adoptiebeslissing hun gewone verblijfplaats in Nederland hadden. Zij verbleven rond de adoptieprocedure wel in Suriname, maar hebben zich nooit uit Nederland uitgeschreven en zich in Suriname gevestigd.

2.7. Zoals reeds in de beschikking van 3 november 2009 is overwogen, moet de vraag worden beantwoord of het recht in een dergelijk geval voorziet in erkenning van de adoptiebeslissing van de Surinaamse rechter. De rechtbank overweegt dienaangaande als volgt.

Uit de Memorie van Toelichting bij de WCAd (kamerstuk 2001-2002, 28457, nr. 3, Tweede Kamer) blijkt het navolgende. Een adoptiebeslissing komt voor erkenning in aanmerking indien zij is uitgesproken door een ter plaatse bevoegde autoriteit van een staat die kan worden geacht (indirecte) internationale bevoegdheid te hebben. Blijkens artikel 6 lid 1 WCAd wordt (indirecte) internationale jurisdictie aangenomen indien de adoptie is uitgesproken in de vreemde staat waar zowel de adoptanten als het kind gedurende de adoptieprocedure hun gewone verblijfplaats hadden, of in de vreemde staat waar hetzij de adoptanten, hetzij het kind in die periode zijn gewone verblijfplaats had.

In deze gevallen zijn er volgens de Memorie van Toelichting goede redenen om te bepleiten dat de adoptie in beginsel als *fait accompli* dient te worden aanvaard. Er mag van worden uitgegaan dat er een voldoende aanknopng was met de rechtssfeer van de staat waar de adoptie is uitgesproken. Verondersteld mag worden dat de autoriteiten van de betrokken staat zich een oordeel hebben kunnen vormen over de wenselijkheid van de adoptie, en in het bijzonder de vraag of het belang van het kind daarmee gediend was.

Mede gelet op bovengenoemde passage uit de Memorie van Toelichting is de rechtbank van oordeel dat het recht ruimte biedt voor de mogelijkheid van erkenning van buitenlandse adoptiebeslissingen in een geval waarin – zoals zich te dezen voordoet – zowel de adoptiefouders als het adoptiefkind ten tijde van de buitenlandse adoptieprocedure hun gewone verblijfplaats in Nederland hadden. Deze ruimte is er in het geval er voldoende aanknopng was met de rechtssfeer van de staat waar de adoptie is uitgesproken en mag worden aangenomen dat de autoriteiten van de betrokken staat zich een oordeel hebben kunnen vormen over de wenselijkheid van de adoptie en in het bijzonder de vraag of deze in het belang van het kind is. De rechtbank overweegt hieromtrent als volgt.

2.8. [Naam] was 13 jaar toen zij medio 2002/2003 naar Nederland kwam om bij een familielid van haar moeder te gaan wonen. In februari 2004 is zij opgenomen in het gezin van verzoekers en sindsdien wordt zij door hen verzorgd en opgevoed. Vanaf 14 april 2004 staat [naam] officieel ingeschreven op het GBA-adres van verzoekers. Haar moeder woont nog steeds in Suriname, maar het contact met haar is verwaterd.

De rechtbank acht, gelet op voornoemde feiten en omstandigheden, de erkenning van de adoptiebeslissing in het belang van [naam] en acht voldoende aanknopingspunten aanwezig om ter zake van de adoptie van [naam] uit te gaan van internationale jurisdictie van een bevoegde autoriteit in Suriname. Als een dergelijk ter plaatse bevoegde autoriteit in Suriname kan kennelijk worden aangemerkt het Kantongerecht in het Eerste Kanton te [plaats], Suriname dat op 29 juli 2008 de adoptiebeslissing heeft gegeven.

De rechtbank is daarom van oordeel dat in deze procedure kan worden voorzien in erkenning van de adoptiebeslissing van de Surinaamse rechter, tenzij aan die beslissing kennelijk geen behoorlijk onderzoek of behoorlijke rechtspleging is voorafgegaan of de erkenning van die beslissing kennelijk in strijd met de openbare orde is.

Behoorlijk onderzoek en een behoorlijke rechtspleging

2.9. Uit de overgelegde stukken blijkt dat zowel voorafgaand aan de ontheffingsprocedure van de moeder ten behoeve van de adoptie van [naam], als voorafgaande aan de adoptiebeslissing het Bureau voor Familierechtelijke Zaken te [plaats] onderzoeken zijn uitgevoerd naar de omstandigheden van zowel de moeder als van verzoekers. Van deze onderzoeken zijn rapporten uitgebracht, waarvan zowel destijds het Kantongerecht te Suriname als thans de rechtbank in Nederland kennis hebben genomen. De moeder van [naam] is in Suriname verschenen op de zitting inzake de ontheffingsprocedure en op de zitting van de adoptieprocedure en heeft op beide zittingen met de respectieve verzoeken ingestemd.

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen is de rechtbank van oordeel dat voldoende is gebleken dat aan de Surinaamse adoptiebeslissing een behoorlijk onderzoek en een behoorlijke rechtspleging zijn voorafgegaan.

Strijd met de Nederlandse openbare orde

2.10. Uit de overgelegde stukken en hetgeen ter terechtzitting van 24 september 2009 naar voren is gebracht is niet gebleken van feiten en omstandigheden die maken dat erkenning van de adoptiebeslissing van de Surinaamse rechter kennelijk in strijd met de openbare orde is.

2.11. Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, is de rechtbank van oordeel dat de adoptiebeslissing voor erkenning vatbaar is. Zij gelast op de voet van artikel 1:26a b BW ambtshalve dat voornoemde adoptie als latere vermelding aan de daarvoor in aanmerking komende akte van de burgerlijke stand wordt toegevoegd.

Geslachtsnaam

2.12. Op grond artikel 1:5 lid 7 BW heeft [naam] voor gekozen na de adoptie de geslachtsnaam [naam] te dragen.

Voornamen

2.12. Bij het adoptieverzoek is tevens verzocht de voornamen [namen] te wijzigen, in de voornamen “[namen]”.

Van bezwaren tegen de verzochte voornaamswijziging is niet gebleken.

Dit op de wet gegronde verzoek zal worden toegewezen.

Geboortegegevens

2.13. Bij de stukken bevindt zich een overeenkomstig de plaatselijke voorschriften door de daartoe bevoegde instantie opgemaakt akte van geboorte van [naam], genummerd [nummer] van het jaar 1989. Deze geboorteakte is aangevuld met de latere vermelding dat [naam minderjarige] naar Surinaams recht sedert 30 juli 2008 is geadopteerd door verzoekers

Ingevolge het bepaalde in artikel 7, derde lid, van de WCAd juncto artikel 1:25, vijfde lid, boek 1, van het Burgerlijk Wetboek zal de rechtbank gelasten dat deze akte wordt ingeschreven in het register van geboorten van de gemeente 's-Gravenhage.

4. Beslissing

De rechtbank:

4.1. Verklaart voor recht dat wordt erkend de beslissing van het Kantongerecht in het Eerste Kanton te [plaats], Suriname, van 29 juli 2008 genummerd: Algemeen register No. [nummer], tot de adoptie

naar het recht van Suriname van:

– [naam],

geboren op 1989 te [plaats], Suriname.

door verzoekers voornoemd.

4.2. Gelast de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente 's-Gravenhage een latere vermelding van de adoptie aan de daarvoor in aanmerking komende akte toe te voegen.

4.3. Gelast de inschrijving van voormelde akte van geboorte in de registers van de Burgerlijke Stand van de gemeente 's-Gravenhage.

4.4. Gelast de wijziging van de voornamen [namen] in: [namen].

4.5. Gelast de wijziging van de geslachtsnaam van [naam] in: [naam].

4.6. Draagt de griffier op niet eerder dan drie maanden na de dag van de uitspraak van deze beschikking – en indien daartegen geen hoger beroep is ingesteld – een afschrift van deze beschikking te zenden aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente 's-Gravenhage.

» Noot

Op basis van de Wet Conflictenrecht Adoptie wordt een onderscheid gemaakt tussen de erkenning van buitenlandse adoptiebeslissingen naar gelang de gewone verblijfplaats van de adoptiefouders. Drie scenario's dienen te worden onderscheiden:

- de adoptiefouders en het kind wonen allemaal in dezelfde vreemde staat (art. 6 lid 1 onder a WCAd);
- de adoptiefouders en het kind hebben allebei hun gewone verblijfplaats in het buitenland, maar zij hebben hun gewone verblijfplaats in verschillende vreemde staten (art. 6 lid 1 onder b WCAd);
- de adoptiefouders hebben hun gewone verblijfplaats in Nederland en het kind heeft zijn gewone verblijfplaats in het buitenland (art. 7 WCAd).

Uit de Memorie van Toelichting bij de Wet Conflictenrecht Adoptie (hierna: WCAd) (Kamerstukken 2001-2002, 28457, nr. 3, p. 12-13) blijkt dat art. 6 lid 1 WCAd de indirecte bevoegdheid van de buitenlandse rechter aanneemt. Hiermee wordt bedoeld dat de Nederlandse rechter mag aannemen dat de buitenlandse rechter die de adoptie-uitspraak heeft gewezen, bevoegd was, mits zowel de adoptiefouders als het kind in dat land wonen. In dit geval mag er van worden uitgegaan dat er een voldoende aanknopng was met de rechtssfeer van de staat waar de adoptie is uitgesproken. Dit betekent echter niet dat art. 6 WCAd geldt indien er voldoende aanknopng met de rechtssfeer van de staat waar de adoptie is uitgesproken. Een voorwaarde voor de toepassing van art. 6 WCAd blijft dat de adoptiefouders geen gewone verblijfplaats in Nederland hebben.

Indien de ouders in Nederland wel hun gewone verblijfplaats hebben ten tijde van de adoptie-uitspraak dan geldt niet art. 6 WCAd, maar art. 7 WCAd. Dit verschil is fundamenteel én essentieel. Indien de adoptiefouders hun gewone verblijfplaats in Nederland hebben, dan moeten de vereisten die zijn neergelegd in de Wet Opneming Buitenlandse Kinderen ter Adoptie (hierna: Wobka) in acht worden genomen. In deze beslissing van de Rechtbank Haarlem is het verschil tussen art. 6 en 7 WCAd niet nadrukkelijk naar voren gekomen. Hoewel ook ik van mening ben dat deze adoptiefouders uiteindelijk ouders van het kind moeten worden, is deze manier niet de juiste weg. De adoptie uit Suriname kan noch op basis van het Haags Adoptieverdrag, noch op basis van de WCAd worden erkend. De adoptie diende derhalve niet te worden erkend. Mijns inziens zou een dergelijke

uitspraak waarbij de adoptie niet wordt erkend ook een belangrijk signaal uitstralen dat adoptiefouders alle regels in acht moeten nemen, willen zij een kind in het buitenland op legale wijze adopteren en naar Nederland brengen.

Dit neemt niet weg dat de rechter vaak, en dit is geen uitzondering, voor een voldongen feit staat. *In casu* hadden de adoptiefouders ook een verzoek kunnen indienen bij de Nederlandse rechter, zodat de Nederlandse rechter de adoptie – opnieuw met toepassing van Nederlands recht – zou hebben uitgesproken. Het kind woont inmiddels in Nederland waardoor de Nederlandse rechter bevoegd is op grond van art. 3 Rv en Nederlands recht kan worden toegepast op grond van 3 lid 1 WCAd. Op grond van art. 1:227 en 1:228 BW zou een dergelijk verzoek in alle waarschijnlijkheid in het onderhavige geval door de rechter zijn toegekend.

I. Curry-Sumner